

POSTANOWIENIE

16 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Żmij

na posiedzeniu niejawnym 16 marca 2023 r. w W.,
w sprawie z powództwa K. W.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 29 lipca 2021 r., sygn. akt I ACa 999/20,

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 lipca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie w sprawie z powództwa K. W. przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W. o zapłatę, oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 17 czerwca 2019 r. oddalającego jego powództwo oraz orzekł o kosztach postępowania.

Powód skargą kasacyjną z 27 listopada 2021 r., uzupełnioną pismem z 31 stycznia 2023 r., zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości, wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i uwzględnienie powództwa w całości poprzez zasądzenie od pozwanego rzecz powoda kwoty 120 000 zł wraz ustawowymi odsetkami od dnia złożenia pozwu, a także orzeczenie przez Sąd zwrotu od pozwanego na rzecz powoda wszystkich niesłusznie pobranych odsetek

karnych, opłat manipulacyjnych i komorniczych od 20 czerwca 2013 r. do 5 czerwca 2015 r.; ewentualnie uchylenie wyroków Sądów pierwszej i drugiej Instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji lub Sądowi drugiej instancji orzekających w innych składach, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z tytułu postępowania kasacyjnego przed Sądem Najwyższym.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący opart na przesłankach występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzeby wykładni przepisów prawa oraz oczywistej zasadności skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. do elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej należy m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem czy jest ono zaskarżone w całości czy w części (pkt 1), a także sformułowanie wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3).

W poddanej pod rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego skardze kasacyjnej powód nieprawidłowo sformułował jej wnioski, tak główny jak i ewentualny. W przypadku głównego wniosku skargi kasacyjnej strony powodowej nie zawarto wniosku o uchylenie zaskarżonego orzeczenia, wnosząc jedynie o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji, a także wyroku Sądu pierwszej instancji. Co zaś się tyczy wniosku ewentualnego jest on nieprecyzyjny i na Sąd Najwyższy przerzuca ciężący na skarżącym obowiązek wskazania, któremu Sądowi, pierwszej lub drugiej instancji, sprawa ma zostać przekazana do ponownego rozpoznania, po uchyleniu wyroków Sądu Apelacyjnego oraz Sądu Okręgowego.

Oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, jak również określenie zakresu zaskarżenia i wniosków skargi kasacyjnej powinno być bardzo precyzyjne i nie może budzić wątpliwości, bowiem wyznacza ono granice zaskarżenia i wraz z podstawami kształtuje zakres rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy (art. 398¹³

§ 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna, powinna być tak zredagowana, aby nie stwarzała żadnych wątpliwości interpretacyjnych, a zakres zaskarżenia i jego wnioski nie mogą być określone przez Sąd Najwyższy na podstawie wykładni użytych przez skarżącego sformułowań. Znaczenie tych wymagań i bezwzględny obowiązek precyzji w oznaczaniu zakresu zaskarżenia i wniosków skargi powoduje, że braki skargi w tym zakresie nie podlegają usunięciu w ramach procedury naprawczej stosowanej przy usuwaniu braków formalnych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 3 czerwca 2016 r., IV CSK 796/15; z 24 czerwca 2021 r., III CSK 134/20; z 21 września 2022 r.).

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną powoda.

Niezależnie od powyższego, skarga kasacyjna nie spełniała ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący opart na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Skarżący wskazując na występowanie w sprawie zagadnienia prawnego zadał pytanie, czy możliwe jest dokonywanie oceny skuteczności jednostronnej czynności prawnej w postaci wypowiedzenia umowy kredytowej, pod kątem przesłanek, jakie zaistniały pod dacie jego złożenia, czy też należy czynić to tylko i wyłącznie w oparciu o stan faktyczny istniejący w dniu kiedy ono nastąpiło?

Przechodząc do oceny pierwszej wskazanej przez skarżącego przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, podkreślić należy, iż powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) – zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego – powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez Sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych

wątpliwości, których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa. Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy, który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2022 r., I CSK 2371/22).

W ocenie Sądu Najwyższego skarżący choć zdołał sformułować zagadnienie prawne, tak nie zdołał w dość lakonicznym uzasadnieniu, nie spełniającym przytoczonych wyżej kryteriów, wykazać powstających na jego tle trudności interpretacyjnych oraz nie przytoczył argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen.

W zakresie drugiej przesłanki, skarżący wskazując na potrzebę wykładni art. 42 ust. 1-3 oraz art. 43 ust. 1, 2 i 3 ustawy o kredycie konsumenckim oraz art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 75c ustawy Prawo Bankowe, postawił pytanie czy wypowiedzenie umowy kredytu odnawialnego dokonane przez bank, dokonane w trybie natychmiastowym, przy znikomym przekroczeniu przez kredytobiorcę limitu przyznanego mu zadłużenia, bez uprzedniego wezwania go do spłaty zadłużenia, winno być oceniane jako nieważne i bezskuteczne?

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 sierpnia 2022 r., I CSK 2302/22).

Sąd Najwyższy dostrzegł, że skarżący zaniechał wskazania czy wymienione przepisy budzą wątpliwości interpretacyjne czy też występują na ich tle rozbieżności w orzecznictwie sądowym. Zamiast tego, zarówno we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie przesłanki z art. 398⁹

§ 1 pkt 2 k.p.c. jak i jego uzasadnieniu stawia pytanie prawne, co w zasadzie odpowiada przesłance zagadnienia prawnego z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący myli przesłankę występowania w sprawie zagadnienia prawnego oraz przepisów prawa budzących wątpliwości interpretacyjne lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, co przesądza o wadliwości i braku podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej w odniesieniu do przesłanki opartej na art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Odnosząc się do ostatniej ze wskazywanych przez skarżącego przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, przypomnieć należy, że orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 31 sierpnia 2022 r., I CSK 3436/22).

Sąd Najwyższy zważył, iż we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jak i jego uzasadnieniu pełnomocnik skarżącego nie wskazał wprost normy prawa jaka została w jego ocenie w sposób oczywisty naruszona. Nie wykazał również kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa, przedstawiając jedynie własne stanowisko, konkurujące z uzasadnieniem orzeczenia Sądu drugiej instancji.

Powyższe nie zmienia jednak zasadniczych powodów wskazanych wyżej w uzasadnieniu, wobec czego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji niniejszego postanowienia.

